

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 8 октомври 2010 г. (11.10)
(OR. en)**

**14254/1/10
REV 1**

SOC 589

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Комитета за социална закрила
До: Комитета на постоянните представители (I част)/Съвета (Заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси)
Относно: Становище на Комитета за социална закрила относно социалното измерение на Стратегия „Европа 2020“

Приложено се изпраща на делегациите становище на Комитета за социална закрила, прието от него на 6 октомври 2010 г. и представено с оглед на заседанието на Съвета (Заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси) на 21 октомври 2010 г.

Комитет за социална закрила

СТАНОВИЩЕ НА КОМИТЕТА ЗА СОЦИАЛНА ЗАКРИЛА ОТНОСНО СОЦИАЛНОТО ИЗМЕРЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯ „ЕВРОПА 2020“

I. СОЦИАЛНОТО ИЗМЕРЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯ „ЕВРОПА 2020“ И РОЛЯТА НА КОМИТЕТА ЗА СОЦИАЛНА ЗАКРИЛА

В основата на Стратегия „Европа 2020“ са залегнали взаимно допълващите се приоритети и свързаните помежду си цели, избрани от Европейския съвет. Ето защо, за да бъдат постигнати цялостните цели на Стратегия „Европа 2020“, от съществено значение е да се засили взаимовръзката между политиките и целите в областта на икономиката, заетостта и социалните въпроси.

Насърчаването на приобщаващия растеж и сплотеното общество е основен приоритет на Стратегия „Европа 2020“. Водещата цел на ЕС за социално приобщаване и намаляване на бедността е в центъра на новата десетгодишна стратегия на ЕС. Стратегията създава нови възможности за реално отчитане на социалните ценности и цели в политиките както на национално равнище, така и на равнище ЕС.

В съответствие със заключенията на Европейския съвет и за да започнат прилагането на новата стратегия, държавите-членки „следва в тесен диалог с Комисията бързо да финализират своите национални цели“¹.

Съветът по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси има ключова роля за социалното измерение на Стратегия „Европа 2020“ и за управлението ѝ, а Комитетът за социална закрила (КСЗ) ще участва по подходящ начин в работата в тази насока².

¹ Заключение на Европейския съвет от 17 юни 2010 г., точка 4.

² „Социалното измерение на Стратегия „Европа 2020“, работен документ на председателството (док. на Съвета 13274/10).

Съгласно Договора Комитетът за социална закрила има за задача да насърчава сътрудничеството в областта на политиките за социална закрила между държавите-членки и между тях и Комисията³. В съответствие с възложената му от Договора роля и въз основа на значителния опит от десетгодишното сътрудничество в областта на политиките за социална закрила и социално приобщаване в рамките на отворения метод за координация (ОМК) в социалната сфера, КСЗ ще подпомага работата на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси във връзка със социалното измерение на Стратегия „Европа 2020“.

След неофициалната среща на министрите по социални въпроси от 9 юли 2010 г. на КСЗ беше възложено да *„представи за заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси през октомври 2010 г. становище относно социалното измерение на Стратегия „Европа 2020“.* Това становище трябва да очертава организацията на работата на КСЗ за утвърждаване на ролята на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси за социалното измерение на Стратегията, като се използва максимално потенциалът на ОКМ в социалната сфера за ефективно прилагане на новата стратегия. На тази основа Съветът по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси ще приеме заключения.⁴

В съответствие с новата структура на управление, приета в рамките на Стратегия „Европа 2020“, Съветът по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси възнамерява да подпомага както тематичното наблюдение (въз основа на петте взаимосвързани водещи цели), така и наблюдението в макроикономически план, тъй като тези два стълба за свързани помежду си⁵. По-конкретно, той:

- ще прави преглед на напредъка в изпълнението на водещата цел на ЕС за социално приобщаване и намаляване на бедността;

³ Член 160 от ДФЕС възлага на Комитета за социална закрила и следните конкретни задачи:

- „- да следи социалната ситуация и развитието на политиката в областта на социалната закрила в държавите-членки и в рамките на Съюза;
- да насърчава обмена на информация, опит и добра практика между държавите-членки и с Комисията;
- без да се засяга член 240, да изготвя доклади, да формулира становища или да предприема други дейности в своята област по искане на Съвета или на Комисията или по своя инициатива.“

⁴ Работен документ на председателството (вж. бележка под линия 2).

⁵ Работен документ на председателството (вж. бележка под линия 2).

- ще наблюдава изпълнението на структурните реформи, насочени към постигане на приобщаващ растеж на национално равнище и на равнище ЕС с помощта на националните програми за реформа, които ще бъдат изготвени в съответствие с новия пакет от интегрирани цели⁶.

Приносът на КСЗ към работата на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси по Стратегия „Европа 2020“ ще се основава на следните дейности:

- наблюдение на напредъка в изпълнението на целта на ЕС за социално приобщаване и намаляване на бедността;
- наблюдение на изпълнението на социалните аспекти на интегрираните насоки със специален фокус върху интегрирана насока 10;
- ръководство на работата по линия на ОМК за наблюдение на социалното положение и развитието на политиките за социална закрила.
- принос за насърчаване на положителното взаимодействие между дейностите по ОМК в социалната сфера и бъдещата водеща инициатива в подкрепа на борбата срещу бедността и социалното изключване, която се очаква да бъде представена в края на 2010 г.

II. СТРАТЕГИЯ „ЕВРОПА 2020“ И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТА НА КСЗ

Работата на КСЗ по Стратегия „Европа 2020“ ще бъде структурирана съобразно графика на европейското полугодие. Другите дейности в рамките на ОМК в социалната сфера, в т.ч. годишния тематичен акцент, ще се изпълняват през второто полугодие на цикъла. В това отношение Комитетът ще се стреми да опростява дейностите си по отчитане и да предотвратява дублиране на дейности, като същевременно осигурява значителна полза от работата си.

⁶ Работен документ на председателството (вж. бележка под линия 2). Вж. също документа с указания на Комисията относно управлението и цикъла на разработване на политиките в рамките на Стратегия „Европа 2020“ (писмо на генералния секретар на Комисията до държавите-членки от юли 2010 г.), където също се припомня ключовата роля на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси през цялата година за наблюдение на напредъка в изпълнението на водещите инициативи, в т.ч. на „Европейската платформа срещу бедността“.

КСЗ ще извършва задълбочени оценки на социалното положение и на развитието на политиките за социална закрила в тясно сътрудничество с Комисията на подходящи етапи от изпълнението на новата стратегия. По-конкретно, тази дейност ще бъде навременен принос за междинния преглед и за крайната оценка на новата стратегия (т.е. през 2013 и 2018 г.).

Ключовите и специфични приоритети на КСЗ ще бъдат набелязани чрез *многогодишна работна програма*. Структурата на тази многогодишна програма ще бъде обсъдена при подготовката на следващата годишна работна програма на КСЗ, която се очаква да бъде представена на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси през 2011 г. Ще е необходимо да се запази гъвкав подход при адаптирането на многогодишния план, за да бъдат отразени новите приоритети (напр. евентуални действия в продължение на текущите инициативи като съвместния доклад на Комитета за икономическа политика (КИП) и на КСЗ относно пенсиите), както и ролята на КСЗ в управлението на Стратегия „Европа 2020“.

Важен въпрос, който трябва да бъде разгледан, е как действащите националните планове и стратегии за социална закрила и приобщаване ще подпомогнат пълноценно националните програми за реформа (НПР) в рамките на Стратегия „Европа 2020“, което е свързано с важния аспект за ангажирането на заинтересованите страни и за ползата от координацията на равнище ЕС. КСЗ ще се занимае с този въпрос през 2011 г. въз основа на опита от първите НПР, които ще бъдат представени през април 2011 г., а също така и в светлината на текущите дейности по ОМК в рамките на КСЗ. На тази основа КСЗ ще представи вижданията си на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси.

II.1. Доклад на КСЗ относно социалното приобщаване и политиките за социална закрила

КСЗ ще изготви годишен доклад относно социалното положение и развитието на политиките за социална закрила, включително оценка на социалното измерение на Стратегия „Европа 2020“. Този доклад ще бъде представен на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси за подготовката на пролетния Европейски съвет.

Докладът на КСЗ ще бъде структуриран около следните части:

- a) Оценка на напредъка в изпълнението на водещата цел на ЕС за социално приобщаване и намаляване на бедността Тази оценка ще се основава на: i) проследяване на напредъка в изпълнението на националните цели и техния принос за водещата цел на ЕС; ii) анализ на основните показатели на ЕС в тази област, който отразява определящите фактори за тенденциите в бедността и социалното изключване, както и положението на под-групите от населението, подсилени съгласно линията, одобрена от Съвета през юни 2010 г.⁷; iii) съответните заключения от анализа, проведен по линия на дейностите по ОМК [вж. букви б) и в)].
- б) Наблюдение на изпълнението на социалните аспекти на интегрираните насоки, по-специално на интегрирана насока 10:

Това наблюдение ще се основава на „Обща оценъчна рамка (ООР) за наблюдението на насоките по заетостта в рамките на Стратегия „Европа 2020“, която Комитетът по заетостта, КСЗ и Комисията подготвят в момента.

КСЗ ще участва и в оценката на интегрирани насоки 1—6 по отношение на социалните им последици.⁸ Тази дейност ще се извършва в диалог с Комитета за икономическа политика (КИП).

⁷ „По време на изпълнение на стратегията „Европа 2020“ ще има възможност за усъвършенстване на съществуващите инструменти, които отчитат напредъка по отношение на намаляването на бедността и лишенията и спомагат да се изясни изключването от пазара на труда като явление. Трябва в по-голяма степен да се отчете взаимната връзка между изключването от пазара на труда и състоянието на бедност на индивидуално равнище.“ Заключения на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, 7—8 юни 2010 г. (док. на Съвета 10560/10).

⁸ Ще бъде отделено внимание по-специално на аспектите, свързани с качеството и стабилността на публичните финанси (реформа на данъчните и осигурителните системи и на разходите, свързани с възрастта), направленията в научноизследователската и развойна дейност и иновациите, приобщаването към информационното общество, справедливото разпределение на разходите и ползите от мерките за устойчиво развитие, и т.н.)

в) Работата по линия на ОМК за наблюдение на социалното положение и развитието на политиките за социална закрила

Тази част ще съдържа резултатите от други дейности, извършвани от КСЗ в изпълнение на мандата му да следи социалното положение и развитието на политиките в областта на социалната закрила в държавите-членки и в рамките на Съюза. Тези дейности ще се ползват от вече одобрени, а където е необходимо, от осъвременени и/или нови показатели, както и от конкретни аналитични разработки като наблюдението на социалната цена на кризата.

Представянето от КСЗ на доклада за социалното положение и развитието на политиките за социална закрила ще се осъществи на два етапа:

- Въз основа на „Годишното изследване на растежа“ на Комисията КСЗ ще изготви междинен текст за заседанията си през ноември и декември с оглед на започването на следващото европейско полугодие.
- Окончателният текст ще бъде приет от КЗС на заседанието му през февруари и ще бъде представен на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси. Той ще бъде принос на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси за подготовката на пролетното заседание на Европейския съвет, що се отнася до Стратегия „Европа 2020“.

Първи доклад през преходната фаза на Стратегия „Европа 2020“

Първият доклад на КСЗ за оценка на социалното измерение на Стратегия „Европа 2020“ ще бъде приет от КСЗ през февруари 2011 г. с оглед на представянето му на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, който подготвя пролетното заседание на Европейския съвет.

Предвид сегашната преходна фаза на Стратегия „Европа 2020“, този доклад ще се основава на съответните аспекти от националните програми за реформа, които държавите-членки ще представят до 12 ноември 2010 г.

Що се отнася до частта, в която се разглежда социалното положение и развитието на политиките за социална закрила, тя ще отразява текущите дейности на КСЗ, по-специално *съвместния доклад на ЕК и КСЗ за наблюдение на кризата, съвместния доклад на КИП и КСЗ относно пенсиите* и дейността на КСЗ в областта на *социалните услуги от общ интерес*. Докладът ще се основава и на заключенията на *доклада на КСЗ относно растежа, заетостта и социалния прогрес* (2009 г.).

II.2. Принос на КСЗ за оценката на националните програми за реформа

В (проекта за) решение относно насоките по заетостта⁹, се припомня, че *„Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила следва да наблюдават напредъка в областта на заетостта и в социалните аспекти на насоките по заетостта в съответствие с възложените им от Договора мандати. Това наблюдение следва по-специално да се основава на дейностите в рамките на отворения метод на координация в областта на заетостта, социалната закрила и социалното приобщаване.“*

Според указанията на Комисията относно управлението и цикъла на разработване на политиките в рамките на Стратегия „Европа 2020“¹⁰, всяка година през юни Комисията ще предлага пакет от конкретни препоръки за всяка отделна държава и/или проекти за становища, приложени към доклада за отделната държава. Предвидените правни инструменти включват тематични препоръки (член 148 от ДФЕС).

КСЗ ще подпомогне оценката на съответните аспекти от националните програми за реформа, които държавите-членки ще представят всяка година през април. Тази дейност ще се основава на оценъчната методология на насоките по заетостта, които ще бъдат договорени с Комитета по заетостта. В съответствие с възложения му от Договора мандат КСЗ ще оказва своевременно съдействие в подготовката от Комисията и финализирането от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на насоките на политиката в рамките на Стратегия „Европа 2020“, включително посредством конкретни препоръки за отделните държави¹¹.

⁹ Предвидено да бъде прието от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на 21 октомври 2010 г.

¹⁰ Указания на Комисията относно управлението и цикъла на разработване на политиките в рамките на Стратегия „Европа 2020“ (*писмо на генералния секретар на Комисията до държавите-членки от юли 2010 г.*)

¹¹ Този аспект от бъдещата работа на КСЗ ще трябва да бъде описан по-подробно, когато станат ясни по-конкретните елементи от графика на управление на Стратегия „Европа 2020“.

II.3 Социални дейности по линия на ОМК

Десетгодишният опит от ОМК в социалната сфера доказва стойността на гъвкавата и ефикасна координация на политиките за борба с бедността и социалното изключване и за реформиране и модернизиране на системите за социална закрила при зачитане на особеностите на държавите-членки.

КСЗ е решен да разчита и в бъдеще на този опит, както и да се основава на одобрените от Европейския съвет общи цели от 2006 г. и евентуално да адаптира настоящата работа по линия на ОМК в съответствие със Стратегията „Европа 2020“.

Във връзка с това и в светлината на Стратегия „Европа 2020“ процесът по линия на ОМК ще подпомага усилията на държавите-членки за постигане на напредък в изпълнението на целта за намаляване на бедността и на социалното изключване, за осигуряване на адекватни и устойчиви пенсии и за утвърждаване на качествено и устойчиво здравеопазване и дългосрочни грижи¹².

Постоянният ангажимент за такъв координиран подход ще даде възможност на Комитета да даде сериозен принос за Стратегия „Европа 2020“ и по-специално за нейното социално измерение.

II.4 Сътрудничество с комитети по други политики

Цялостният подход към разработването на политиката, присъщ на Стратегия „Европа 2020“, ще се ползва от засиленото сътрудничество между КСЗ и съответните комитети по други политики в трите направления на работата по линия на ОМК в социалната сфера (социално приобщаване, пенсии, здравеопазване и дългосрочни грижи).

КСЗ следва да продължи сътрудничеството си с Комитета за икономическа политика (КИП) по въпросите на взаимното влияние между икономическите решения и политиките за социална закрила и приобщаване. Това сътрудничество може да бъде развито например посредством мерки, подобни на използваните през 2010 г. в съвместната работа по въпросите на пенсиите, или чрез форми на редовно сътрудничество (съвместни *ad hoc* групи, срещи на председателите и др.)

¹² Док. 6801/06 на Съвета.

Освен това КСЗ, Комитетът по заетостта и Комисията определят съвместно цялостната архитектура на ООР за наблюдението на насоките по заетостта.

Елементите на проекта за съвместен доклад относно заетостта, свързани със изпълнението на насока 10 по отношение на водещата цел на ЕС за социално приобщаване и намаляване на бедността, ще бъдат обсъдени и одобрени от КСЗ и ще бъдат предоставени на Комитета по заетостта. Практическите условия за сътрудничеството между Комитета по заетостта и КСЗ относно наблюдението и изпълнението на аспектите на насоките за заетостта, свързани със заетостта и социалните въпроси, са в процес на договаряне.

По отношение на многостранното наблюдение, Комитетът по заетостта и КСЗ също ще си сътрудничат в наблюдението на изпълнението на насоките по заетостта в светлината на националните програми за реформа, които държавите-членки ще представят през април. Дватама председатели предложиха представител на КСЗ да присъства на всяко заседание на Комитета по заетостта за преглед по държави („Преглед от Кембридж“) и да представя възгледите на КСЗ на Комитета по заетост.

Що се отнася до работата в областта на здравеопазването и дългосрочните грижи, КСЗ възнамерява да си сътрудничи с компетентните комитети и групи на високо равнище, като прилага например вече използваните подходи в областта на *„неравенството в здравеопазването“* и текущата работа по въпросите на *„активното и достойно остаряване в добро здраве“*.

Другите области, в които следва да бъде установено засилено сътрудничество посредством по-тесен диалог с компетентните органи, включват образованието, климата и енергетиката.

* * *

Вследствие на това организацията на работа на КСЗ по Стратегия „Европа 2020“ ще изисква адаптиране на дейностите на КСЗ за наблюдение на социалното положение и на развитието на политиките за социална закрила.

По-конкретно, Комитетът ще извършва редовен анализ на социалното положение и на основните национални проблеми въз основа на одобрени показатели и преглед на настъпилите промени в политиките. Той ще одобрява годишен тематичен акцент в областите на социалното приобщаване, пенсиите и здравеопазването и дългосрочните грижи с цел съсредоточаване и координиране на усилията за разрешаване на специфични общи предизвикателства. Държавите-членки и Комисията ще продължат да развиват процес на засилена обмяна на опит в рамките на Комитета за социална закрила. За новата стратегия ще бъде особено важно участието на всички заинтересовани страни, в т.ч. хората в положение на бедност.

Тъй като структурата на Стратегия „Европа 2020“ все още не е напълно разработена (напр. подготовката и работата по първите национални програми за реформа и водещата инициатива в областта на бедността), през 2011 г. КСЗ ще направи преглед на настоящото становище.
